

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 53 0 P 076309 25 Rev
Sarajevo, 18.02.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Zlate Džafić, kao predsjednice vijeća, Emine Hulusija i Josipa Vukovića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja B.M., P. za R., H. Lj., zastupanog od strane punomoćnika Daria Kraljević, advokata iz Ljubuskog, protiv tužene A.K., T. bb, Č., zastupane od strane punomoćnice Drinke Zadro, advokatice iz Mostara, radi isplate duga, v.sp. 7.988,71 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Mostaru broj 53 0 P 076309 22 Gž od 27.02.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 18.02.2025. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Revizija se dopušta i usvaja, drugostepena presuda preinačava tako da se žalba tužene odbija i prvostepena presuda potvrđuje.

Obavezuje se tužena isplatiti tužitelju iznos od 540,00 KM na ime troškova revizijskog postupka, sve u roku od 30 dana od dana prijema prepisa ove odluke.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Čapljini, broj 53 0 P 076309 21 P od 20.04.2020. godine stavom I dužna je tužena isplatiti tužitelju na ime regresnog zahtjeva iznos od 7.988,71 KM, a sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od 16.12.2020. godine pa do konačne isplate, u roku od 30 dana i pod prijetnjom izvršenja. Stavom II dužna je tužena naknaditi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 1.080,00 KM, sa zakonskim zateznim kamata od 20.04.2020. godine pa do isplate, a sve u roku od 30 dana i pod prijetnjom izvršenja.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Mostaru broj 53 0 P 076309 22 Gž od 27.02.2024. godine žalba tužene je uvažena i prvostepena presuda preinačena na način da se odbija tužbeni zahtjev tužitelja kojim od tužene potražuje iznos od 7.988,71 KM sa zakonskom zateznom kamatom i troškovima postupka. Obavezan je tužitelj naknaditi tuženoj troškove parničnog postupka u iznosu od 1.649,70 KM, u roku od 30 dana.

Protiv drugostepene presude reviziju je blagovremeno izjavio tužitelj zbog pogrešne primjene materijalnog prava i povrede odredaba parničnog postupka, sa prijedlogom da se revizija dopusti po čl. 237. stav 4. tačka 2. Zakona o parničnom postupku, navodeći kao pravno pitanje sljedeće:

- Da li novčana sredstva koja jedan bračni supružnik dobije kao kredit i koji je utrošen za povećanje bračne stečevine predstavlja dug koji tereti oba bračna supružnika sukladno članu 251., 252. i 253. Obiteljskog zakona FBiH?

Tužitelj navodi da je ovo materijalno pravno pitanje važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, jer su nižestepene presude zasnovane na stavu različitom od sudske prakse ovog suda izražene u presudi broj 25 0 P 028491 16 Rev od 28.02.2017. godine i pravnog stava usvojenog na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 12.06.2019. godine koje glasi: „Neotplaćeni iznos kredita nakon prestanka bračne zajednice je teret bračne stečevine koji snose oba bračna partnera na jednake dijelove. Isplatom cjelokupnog preostalog duga od strane jednog bračnog partnera on je ujedno ispunio i obavezu drugog bračnog partnera u podmirenju iste kao duga bračne stečevine, pa isplatilac ima pravo tražiti povrat 1/2 iznosa kao dospjele obaveze drugog bračnog partnera“.

Tužitelj u reviziji ističe da drugostepena presuda u ovom slučaju nije podudarna sa navedenim pravnim shvatanjem, pa iz tih razloga predlaže da ovaj sud reviziju usvoji, pobijanu presudu preinači tako da odbije žalbu tužene i potvrdi prvostepenu presudu u cijelosti, uz zahtjev za naknadu troškova sastava revizije u iznosu od 540,00 KM.

Tužena nije podnijela odgovor na reviziju.

Revizija je dopuštena i osnovana.

Odredbom člana 237. stav 2. Zakona o parničnom postupku FBiH - ZPP, propisano je da revizija nije dopuštena ako vrijednost pobijanog dijela pravosnažne presude ne prelazi iznos od 30.000,00 KM, a u privrednim sporovima 50.000,00 KM, a stavom 3. istog člana, da izuzetno Vrhovni sud Federacije BiH može dopustiti reviziju u svim predmetima, ako ocijeni da bi odlučivanje o reviziji bilo od značaja za primjenu prava u drugim slučajevima.

Prema odredbi člana 237. stav 3. ZPP revizijski sud može dopustiti reviziju zbog pitanja koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni zbog kojeg je podnesena i koje je u njoj određeno naznačeno kao takvo, uz pozivanje na propise i druge izvore prava koji se na to pitanje odnose, kako reguliše odredba člana 241. stav 2. ZPP.

Po ocjeni ovog suda postavljeno pitanje zbog kojeg je podnesena revizija važno je za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, jer je odluka drugostepenog suda zasnovana na pravnom shvatanju koje nije podudarno sa pravnim shvatanjem ovog revizijskog suda koji je zauzet na sjednici Građanskog odjeljenja od 12.06.2019. godine, pa stoga ovaj sud ocjenjuje da je revizija tužitelja u ovoj pravnoj stvari dopuštena u odnosu na postavljeno pravno pitanje.

Predmet spora je zahtjev tužitelja za isplatu iznosa od 7.988,71 KM, na ime regresnog duga koji iznos je isplatio kao sudužnik po ugovoru o kreditu od 08.05.2009.godine.

U postupku je utvrđeno da je tužitelj bio sudužnik korisniku kredita D.K. temeljem Ugovora o nenamjenskom kreditu od 08.05.2009. godine, a koji ugovor je zaključen tokom trajanja braka njega i tužene, pa kako korisnik kredita nije postupao po ugovornim obavezama

u vezi sa otplatom istog, davalac kredita se za neplaćeni iznos duga namirivao iz penzije tužitelja u visini 1/3 njegove mjesečne penzije, što je od 10. mjeseca 2014.godine do 13.12.2016.godine ukupno iznosilo 5.569,46 KM. Zbog navedenog je tužitelj podnio tužbu protiv tuženog D.K. za regresni dug u navedenom iznosu, koji postupak se vodio pod br. 53 0 P 063997 17 P, i u tom postupku donesena je presuda zbog propuštanja. Temeljem ove pravosnažne presude tužitelj je pokrenuo izvršni postupak, u kome je tužena kao treća osoba uložila prigovor, kojim je tražila da se od izvršenja izuzme ½ nekretnina, smatrajući da su njeno suvlasništvo kao bračna stečevina. Po tom prigovoru tužena je upućena u parnicu, koja se vodi pod br. 53 0 P 075428 20 P, a kada je tužba dostavljena tuženom B.M. na odgovor, isti je uz odgovor na tužbu i istakao i protivtužbu, koja je zavedena pod novim brojem i povodom iste se vodi ovaj postupak. Tužitelj temeljem Ugovora o nenamjenskom kreditu od 08.05.2009.godine kao sudužnik korisniku kredita D.K., isplatio je banci iznos od 7.988,17 KM, pa od tužene kao bivše supruge korisnika kredita, potražuje navedeni iznos, a visina duga je nesporna u ovom postupku.

Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je udovoljio tužbenom zahtjevu pozivom na odredbu čl. 252. stav. 1. Porodičnog zakona¹ smatrajući da su nekretnine iz izvršnog postupka bračna stečevina, a tužena nije dokazala da kredit koji je podigao bivši supružnik nije utrošen u kupnju kuće ili njeno renoviranje, tako da tužena ima obavezu povrata isplaćenog iznosa tužitelju koji je platio kao solidarni dužnik, jer su bračni partneri u jednakim dijelovima suvlasnici u bračnoj stečevini.

Drugostepeni sud odlučujući po žalbi tužene je usvojio žalbu i preinačio prvostepenu presudu tako što je odbio tužbeni zahtjev, izražavajući pravni stav da tužena nije bila solidarni dužnik u predmetnom ugovornom odnosu po kreditu, tako da je bivši supružnik tužene nakon razvoda braka isključivo odgovoran za kreditnu obavezu, temeljem odredbi 424. stav 2. ZOO jer nije došlo do promjene uslova kredita.

Polazeći od utvrđenog činjeničnog stanja, koja veže ovaj sud (član 240. stav.2. ZPP) drugostepena presuda je zasnovana na pogrešnoj primjeni materijalnog prava i suprotna je pravnog stava usvojenog na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 12.06.2019. godine koje glasi: „Neotplaćeni iznos kredita nakon prestanka bračne zajednice je teret bračne stečevine koji snose oba bračna partnera na jednake dijelove.

Prema odredbi člana 262. Porodičnog zakona FBiH regulisano je da za obaveze koje je jedan bračni partner preuzeo radi podmirenja tekućih potreba bračne, odnosno porodične zajednice, kao i za obaveze koje prema zakonu odgovaraju zajednički oba bračna partnera, odgovaraju bračni partneri solidarno, kako bračnom stečevinom tako i svojom posebnom imovinom.

Prema odredbi člana 423. stav. 1. Zakona o obligacionim odnosima - ZOO dužnik koji je ispunio obavezu ima pravo zahtijevati od svakog sadužnika da mu naknadi dio obaveze koji pada na njega, a odredbom člana 424. stav. 2. istog zakona regulisano je ako je solidarna obaveza zaključena u isključivom interesu jednog solidarnog dužnika, on je dužan naknaditi cijeli iznos obaveze sadužniku koji je namirio povjerioca.

U konkretnom slučaju radi se o novčanom iznosu koji je bivši suprug tužene D. K. dobio u toku braka na osnovu zaključenog ugovora o kreditu od 08.05.2009.godine, tužena

¹(„Službene novine FBiH” br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

nije osporila da je taj novčani iznos investiran u nekretnine odnosno kuću koja je bračna stečevina između nje i bivšeg supruža, tako da okolnost što tužena nije bila ugovorna strana u zaključenom ugovoru o kreditu, suprotno stavu drugostepenog suda je bez od uticaja.

Dakle, kada je tužitelj kao sudužnik na ime otplate kredita namirio iznos od 7.988,71 KM, koji iznos je investiran u nekretnine kao bračnu stečevinu, to je prvostepeni sud pravilno udovoljio tužbenom zahtjevu, a što ima osnov u odredbi člana 262. Porodičnog zakona FBiH, jer je u toku postupka utvrđeno da je ta obaveza preuzeta radi podmirenja tekućih potreba bračne zajednice (ulaganje u nekretnine) pa predstavlja teret bračne stečevine, tako da postoji solidarna odgovornost tužene u smislu člana 423. stav. 1. ZOO.

Iz navedenih razloga, valjalo je reviziju tužitelja usvojiti, drugostepenu presudu preinačiti i odlučiti kao u izreci, primjenom odredbe člana 250. stav 1. ZPP.

Prema odredbi iz člana 397. stav 2. ZPP-a, kada sud preinači odluku protiv koje je podnesen pravni lijek, odlučit će o troškovima cijelog postupka. Preinačenjem drugostepene presude tužitelj je u cijelosti uspio u sporu, pa je tužena dužna naknaditi tužitelju troškove postupka - član 386. stav 1. ZPP-a. Uz dosuđene troškove prvostepenog postupka u ukupnom iznosu od 1.080,00 KM, tužena je dužna naknaditi i troškove sastava revizije u iznosu od 540,00 KM.

Predsjednica vijeća
Zlata Džafić, s.r.